

Sygn. akt VII U 273/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Lucyna Łaciak

Protokolant: sekr. sądowy Monika Bąk - Rokicka

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2016 r. w Warszawie

sprawy K. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o objęcie ubezpieczeniem społecznym rolników

na skutek odwołania K. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 3 listopada 2015 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

K. K. w dniu 4 stycznia 2016 r. wniósł odwołanie za pośrednictwem Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 3 listopada 2015 r., znak: (...). Odwołujący zaskarżonej decyzji zarzucił:

- naruszenie art. 3a ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników poprzez przyjęcie, że zaistniały podstawy ustania ubezpieczenia społecznego rolników za okres od dnia 1 listopada 2011 r. do dnia 26 lipca 2014 r. oraz od dnia 1 sierpnia 2014 r.;

- naruszenie art. 7 ust. 2 ustawy w związku z art. 60 k.c. poprzez odmowę uznania opłacania składek na ubezpieczenie rolnicze do KRUS także po dniu 1 listopada 2011 r. do chwili obecnej, w sytuacji gdy działalność rolnicza stanowi jego stałe źródło utrzymania;

- naruszenie art. 10 § 1 k.p.a. w związku z art. 180 § 1 k.p.a. poprzez brak zapewnienia mu czynnego udziału w każdym stadium postępowania oraz uniemożliwienie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów przed wydaniem decyzji.

Mając na uwadze powyższe, ubezpieczony wniósł o zmianę decyzji w całości oraz uznanie, że podlegał on ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie:

- ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego od dnia 1 listopada 2011 r. do dnia 26 lipca 2014 r. i od dnia 1 sierpnia 2014 r.;

- ubezpieczenia emerytalno-rentowego od dnia 1 listopada 2011 r. do dnia 26 lipca 2014 r. oraz od dnia 1 sierpnia 2014 r.,

ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia (k. 2-4 a. s.).

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w odpowiedzi na odwołanie z dnia 1 lutego 2016 r. wniosła o oddalenie odwołania w całości. Organ rentowy wskazał, że wyłączył odwołującego z ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 1 listopada 2011 r. do dnia 26 lipca 2014 r. oraz od dnia 1 sierpnia 2014 r. w związku z ustaniem okoliczności warunkujących podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników, tj. podleganiem innemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnienia od dnia 1 listopada 2011 r. do dnia 26 lipca 2014 r. oraz podleganiem ubezpieczeniu w ZUS z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 1 sierpnia 2014 r. Organ rentowy podniósł, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż ubezpieczony był zgłoszony jako pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu od dnia 1 listopada 2011 r. do dnia 26 lipca 2014 r. przez płatnika (...) B. K. (1), ul. (...), (...) W. oraz od dnia 1 sierpnia 2014 r. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą (k. 6-7 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. K. w dniu 30 grudnia 2010 r. dokonał zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego rolników za pośrednictwem Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (k. 8 a. r.).

Odwołujący w oświadczeniu z dnia 30 grudnia 2010 r. wskazał, że jest właścicielem gospodarstwa rolnego od dnia 29 grudnia 2010 r., którego jest użytkownikiem oraz, że nie posiada innego ubezpieczenia społecznego i nie ma ustalonego prawa do renty (k. 9 a. r.).

Aktem notarialnym z dnia 29 grudnia 2010 r. małżeństwo K. i B. K. (2) oświadczyli, że nieruchomości rolne o powierzchni 19 hektarów darują swojemu synowi K. K. (k. 10-12 a. r.).

Po rozpatrzeniu wniosku ubezpieczonego, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydał decyzję z dnia 30 grudnia 2010 r., znak: (...), w której stwierdził, że odwołujący na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1, art. 7, art. 8 ust. 1, 2 i 2a, art. 16, art. 17 ust. 1 i 3 oraz art. 38 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników podlega ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu, macierzyńskiemu i emerytalno-rentowemu od dnia 29 grudnia 2010 r. W dziale zatytułowanym INFORMACJE, organ rentowy poinformował ubezpieczonego w punkcie pierwszym, że jest on zobowiązany, nie czekając na wezwanie, w ciągu 14 dni, zgłaszać Kasie osoby stale pracujące w jego gospodarstwie, podlegające z tego tytułu ubezpieczeniu oraz informować Kasę o okolicznościach mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu i o zmianach tych okoliczności, a także o zmianie obszaru użytków rolnych gospodarstwa rolnego (k. 15-16 a. r.).

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w dniu 25 września 2015 r. złożyła wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o udostępnienie danych dotyczących odwołującego ze zbioru danych osobowych. Zakres żądanych informacji dotyczył potwierdzenia okresów podlegania ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu od dnia 29 grudnia 2010 r. ze wskazaniem płatnika składek (k. 58 a. r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w odpowiedzi na powyższy wniosek w dniu

9 października 2015 r. poinformował, że odwołujący był pracownikiem podlegającym ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu w (...) B. K. (1), ul. (...), (...) W. od dnia 1 listopada 2011 r. do dnia 26 lipca 2014 r. oraz, że jest osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą o nazwie Kancelaria Adwokacka (...), ul. (...), (...) M. od dnia 1 sierpnia 2014 r.
(k. 59 a. r.).

Zgodnie z wydrukiem z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej odwołujący rozpoczął wykonywanie działalności gospodarczej od dnia 1 sierpnia 2014 r. pod nazwą Kancelaria Adwokacka (...) (k. 60 a. r.).

Na podstawie zaczerpniętych informacji z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydał zaskarżoną decyzję z dnia 3 listopada 2015 r., znak: (...). Organ rentowy na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1,

art. 3a ust. 1, art. 8 ust. 1, 2 i 2a, art. 17 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r.

o ubezpieczeniu społecznym rolników stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników dotyczącego odwołującego w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego, macierzyńskiego i emerytalno-rentowego od dnia 1 listopada 2011 r. do dnia 26 lipca 2014 r. oraz od dnia 1 sierpnia 2014 r., a także ustanie obowiązku opłacania składek. Organ rentowy w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji stwierdził, że ze zgromadzonych dokumentów wynika, iż w okresie od dnia 1 listopada 2011 r. do dnia 26 lipca 2014 r. K. K. podlegał innemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnienia, a od dnia 1 sierpnia 2014 r. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą i z tego tytułu podlega ubezpieczeniu społecznemu w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (k. 63 a. r.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych. Zdaniem Sądu, powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy. W związku z tym Sąd uznał materiał dowodowy za wystarczający do rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie K. K. od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 3 listopada 2015 r., znak: (...) jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Przedmiotem sporu w niniejszym postępowaniu było ustalenie, czy organ rentowy prawidłowo wydał decyzję w oparciu o przepisy ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015 r., poz. 704 j. t.) zwana dalej „ustawą”.

Jak stanowi art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy, ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega z mocy ustawy rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny, - jeżeli ten rolnik lub domownik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy, ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu podlega z mocy ustawy: rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny;

W myśl art. 3a ust. 1 ustawy, ubezpieczenie ustaje od dnia następującego po dniu,

w którym ustały okoliczności uzasadniające podleganie ubezpieczeniu, z zastrzeżeniem ust. 3.

W świetle art. 37 ust. 1 i 2 ustawy, rolnik jest obowiązany, nie czekając na wezwanie, w ciągu 14 dni zgłaszać Kasie osoby podlegające ubezpieczeniu w jego gospodarstwie oraz informować Kasę o okolicznościach mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu

i o zmianach tych okoliczności. Osoba pobierająca świadczenia z ubezpieczenia jest obowiązana, nie czekając na wezwanie, w ciągu 14 dni zgłaszać Kasie okoliczności mające wpływ na wysokość i prawo pobierania tych świadczeń.

Sąd zważył, że na gruncie niniejszej sprawy bezsporna pozostawała kwestia dotycząca faktycznie prowadzonego gospodarstwa rolnego przez ubezpieczonego od dnia 29 grudnia 2010 r. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego jasno bowiem wynika,

że rodzice ubezpieczonego darowali mu ziemię o powierzchni 19 hektarów aktem notarialnym sporządzonym w tym samym dniu. Zatem K. K. miał prawo ubiegać się

o prawo do ubezpieczenia społecznego rolników, które to ustanowione zostało przepisami prawnymi w art. 7 i 16 ww. ustawy, ponieważ jego obszar użytków rolnych obejmował powierzchnię powyżej jednego hektara. Jednakże ustawa w literalnym brzmieniu przepisów określa warunki, od których zależy możliwość korzystania z ubezpieczenia społecznego rolników. Zgodnie z poglądem Sądu Apelacyjnego, „podlegać ubezpieczeniom społecznym rolników w myśl art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy z 1991 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników będzie osoba (rolnik) posiadająca gospodarstwo rolne i prowadząca

na własny rachunek zawodową, związaną z tym gospodarstwem, stałą i osobistą działalność, mającą charakter wykonywania pracy lub innych zwykłych czynności wiążących się z jego prowadzeniem, przy czym praca ta lub czynności nie muszą mieć fizycznego charakteru,

a mogą polegać np. na zarządzaniu gospodarstwem.” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 21 sierpnia 2013 r., sygn. akt III AUa 1767/12) Sąd zważył, że odwołujący nie spełnił wszystkich przesłanek, które uzależniają prawo do ubezpieczeń społecznych rolników.

Z informacji przedstawionych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wynika jednoznacznie, iż odwołujący w spornym okresie czasu był pracownikiem podlegającym ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu z tytułu zatrudnieniu w firmie (...)

od dnia 1 listopada 2011 r. do dnia 26 lipca 2014 r. oraz był osobą prowadzącą własną pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą Kancelaria Adwokacka (...) od dnia 1 sierpnia 2014 r. Tak więc obowiązkiem ubezpieczonego w świetle przepisów ustawy było poinformowanie Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o podleganiu ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 j. t.), osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3, 10, 18a, 20 i 21, spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy, umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarły z pracodawcą, z którym pozostają w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonują pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostają w stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni, służby, pobierania świadczenia szkoleniowego, świadczenia socjalnego, zasiłku socjalnego albo wynagrodzenia przysługującego w okresie korzystania ze świadczenia górniczego

lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie. Mogą one dobrowolnie, na swój wniosek, być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi również z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1a. Mając powyższe na uwadze, Sąd zważył, że w myśl poglądu sformułowanego przez Sąd Apelacyjny, „(...) w art. 9 ust. 1 wskazane zostały tytuły,

z którymi zawsze łączy się obowiązek ubezpieczeń emerytalnego i rentowych. Mają one charakter bezwzględny w tym znaczeniu, że nawet jeżeli ubezpieczony będący pracownikiem spełnia warunki do objęcia go obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi

z innego tytułu, podlega przedmiotowym ubezpieczeniom z tytułu stosunku pracy (art. 6 ust. 1 pkt 1 u.s.u.s.).” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 listopada 2014 r., sygn. akt

III AUa 161/14) Zatem odwołujący będąc w stosunku pracy ubezpieczony w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych nie miał prawa być również ubezpieczony z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, gdyż ustawa określa jasno i wyraziście bezwzględny jeden tytuł ubezpieczeniowy bez możliwości wzajemnego łączenia. W ocenie Sądu w niniejszej sprawie występował również zbieg kilku tytułów ubezpieczeniowych w sytuacji, gdy odwołujący prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą. Jak wynika z lektury akt sprawy, K. K. także z tego tytułu został ubezpieczony w komórce Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a więc jego ubezpieczenie w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego powinno zostać bezwzględnie zakończone

z dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej. Ponadto Sąd na marginesie wskazuje,

że Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydający decyzję dotyczącą podlegania ubezpieczeniu społecznego rolników dochował wszelkich formalności i w sposób prawidłowy poinformował odwołującego o jego prawach i obowiązkach. Zgodnie z punktem 1 w dziale INFORMACJE wystawionej decyzji, rolniczy organ rentowy poinformował wnioskodawcę, że jest on zobowiązany w ciągu 14 dni zgłaszać okoliczności mające wpływ na podleganie ubezpieczeniu społecznemu. K. K. na etapie postępowania administracyjnego uchylił się od spełnienia powyższe obowiązków, a podczas postępowania sądowego nie przedstawił żadnych wniosków dowodowych mogących mieć wpływ na zmianę zaskarżonej decyzji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

Zarządzenie: (...)

(...)